

cd

"Zapomniany prawnik XVI wieku Jan Łączyński i jego << Kompendium sądów króla Jagomości >>. Studium z dziejów polskiej literatury prawniczej",
Zygmunt Kolankowski, Toruń 1960 :
[recenzja]

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 6/3, 507

1961

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

nomiczne, technika i wiedza górnicza, rywalizacja elementów kapitalistycznych i feudalnych w górnictwie);

Antonina Keckowa, *Solnictwo* (do XVIII w. — górnictwo solne podkrakowskie, ruskie, śląskie);

Danuta Molenda, *Górnictwo kruszców* (do XVIII w. — rejony eksploatacji, technika górnicza, stosunki produkcji);

Jan Pazdur, *Górnictwo rud żelaza* (do XVIII w. — rozwój techniki górniczej, stosunki produkcji);

Maria Weber-Kozińska, *Górnictwo kamienia* (do XVIII w. — ośrodki kamienniarstwo, technika i organizacja produkcji);

Jan Pazdur, *Górnictwo siarki i innych surowców chemicznych*;

Jan Pazdur, *Uwagi końcowe*.

S. M.

Zygmunt Kolankowski, *Zapomniany prawnik XVI wieku Jan Łączyński i jego „Kompendium sądów króla Jagomości“*. Studium z dziejów polskiej literatury prawniczej. Toruń 1960, s. 135, ilustr.

Towarzystwo Naukowe w Toruniu opublikowało w ramach swych „Roczników” rozprawę o J. Łączyńskim, „...mężu wysokiej nauki, do rady w najtrudniejszych rzeczach gruntownego i w prawie ojczystym doskonale biegłego”, którego prace przez długi okres czasu były zupełnie nieznanne. Jedną z poważniejszych rozpraw z zakresu ziemskiego prawa sądowego XVI wieku *Kompendium sądów Króla Jego Miłości, prawem koronnym na dwie części rozdzielone...* została odnaleziona w rękopisie w cesarskiej bibliotece publicznej w Petersburgu przez Józefa Korzeniowskiego dopiero w początku XX wieku. Choć niedrukowana, cieszyła się ona jednak w swoim czasie dużą popularnością, o czym świadczy znaczna ilość odpisów oraz stopień wykorzystania przez innych autorów.

Praca Z. Kolankowskiego omawia życie, działalność sejmikową i prawniczą Łączyńskiego, jego twórczość naukową i literacką. Dość obszerny rozdział poświęcony jest analizie i dziejom tekstu *Kompendium*. Zestaw źródeł i literatury oraz dopełnienia zamykają całość, do której dodany został również oryginalny tekst omawianej pracy Łączyńskiego z 1594 roku.

cd.

Irena Malinowska, *Mikołaj Żalaszowski. Polski prawnik XVII stulecia na tle ówczesnej nauki prawa*. „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Rozprawy i Studia” t. XXI. Kraków 1960, s. 421, tabl.

Mikołaj Żalaszowski (1631—1703) profesor Akademii Krakowskiej, organizator i odnowiciel Akademii Lubrańskiego, pozostawił szereg prac z zakresu prawa i historii. W dziejach polskiej myśli prawniczej zyskał on trwałą pozycję dzięki obszernemu, dwutomowemu dziełu pt. *Ius Regni Poloniae* wydanemu w latach 1699—1702; mimo posiadanych usterek wywarło ono duży wpływ na kilka pokoleń profesorów i studentów prawa w XVIII wieku. Dzieło to było również ważnym elementem w rozwoju polskiego piśmiennictwa prawniczego, bowiem „...przybliżyło zachodnią kulturę prawniczą Polakom, polską zaś przedstawiło prawnikom zachodnim”. O nieprzeciętnej erudycji Żalaszowskiego świadczy szeroka znajomość literatury obcej